

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра судоустрою та прокурорської діяльності

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«СУДОВЕ АДМІНІСТРУВАННЯ»
(обов'язкова)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Судове адміністрування» для студентів галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень другий (магістерський). Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. 15 с.

Розробник:

Овсяннікова Ольга Олександрівна, доцентка кафедри судоустрою та прокурорської діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри судоустрою та прокурорської діяльності
(протокол № 11 від 07.06. 2021 р.)

Завідувач кафедри - **Лідія Миколаївна Москвич**, доктор юридичних наук,
професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Судове адміністрування
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Овсяннікова Ольга Олександрівна, доцентка кафедри судоустрою та прокурорської діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук, доцентка
Контактний телефон	057-704-92-78
E-mail	o.o.ovsyannikova@nlu.edu.ua
Консультації	Викладач перебуває на кафедрі відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій. Вул. Пушкінська, 77, ауд. 19
Онлайн консультації	Ідентифікатор конференції Zoom: 4786155743, код доступу: 92DUAF

Анотація навчальної дисципліни.

Судове адміністрування - навчальна дисципліна, в рамках якої відбувається системне викладання основних теоретичних положень, що стосуються процесів адміністрування судової діяльності.

У пропонованому курсі розглядаються питання належного забезпечення органів судової влади, оптимальної побудови структури суду та його апарату, визначення видів і змісту актів судової влади, які регламентують організацію роботи в суді, базових понять судового адміністрування, а також аналіз нормативного матеріалу, який регулює правовідносини, що складаються у сфері управління рухом справ у судах.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти в сфері процесів адміністрування судової діяльності.

Завдання:

- вивчення актуальних проблем теорії судового адміністрування та напрямів сучасних наукових досліджень у цій галузі;
- визначення прикладних проблем реалізації правовідносин, які виникають, здійснюються і припиняються під час організації роботи суду та напрямів подальшого вдосконалення законодавства, що регламентує організацію та діяльність апарату суду;

- вивчення основних категорій судового адміністрування, засад діловодства у судах, стандартів належного забезпечення судової діяльності, правового статусу осіб, які займають адміністративні посади в судовій системі;
- дослідження сутності і значення етичних та антикорупційних стандартів судового адміністрування, критерій оцінки ефективності роботи суду, основних напрямків комунікації судової гілки влади із суспільством;
- навчання студентів правильному тлумаченню та застосовуванню нормативно-правових актів щодо організації та діяльності суду при вирішенні практичних ситуацій, які виникають в процесі судового адміністрування;
- вироблення у студентів прикладних навичок, які полягають у підготовці проектів рішень зборів суддів та інших документів, які регламентують організацію роботи суду та окремих його підрозділів, у тому числі проектів процесуальних документів, вироблення вмінь адекватно реагувати на ситуації, які виникають під час організації роботи апарату суду, застосування існуючих методик врегулювання конфліктних ситуацій в суді, здійснення діяльності з інформаційного, комунікаційного та методичного забезпечення роботи суду.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми. Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Теорія держави та права», «Конституційне право», «Адміністративне право», «Організація судових та правоохоронних органів України», «Господарський процес», «Цивільний процес», «Кримінальний процес», «Адміністративний процес», «Конфліктологія».

Кореквізити: «Судове право», «Основи прокурорської діяльності».

Постреквізити: «Комунікації суду», «Організація роботи Державної судової адміністрації та органів юстиції», «Судовий кадровий менеджмент», «Правове забезпечення роботи суду», «Судові системи та порівняльне судове право».

Мова навчання – українська.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі **результати навчання**:

РН 1. Демонструвати знання й розуміння проблем судового адміністрування в сучасній науці судового права.

РН 2. Аналізувати систему детермінант розвитку теорії судового адміністрування.

РН 3. Доводити епістемологічну правомірність висунення теоретичних альтернатив при проведенні наукових досліджень окремих аспектів судового адміністрування.

РН 4. Демонструвати уміння формулювати нові гіпотези та наукові проблеми в галузі науки судового адміністрування, обирати належні напрями й відповідні методи для їх дослідження.

РН 5. Прогнозувати на підставі аналізу генези інституту судового адміністрування можливі варіанти його подальшого розвитку

РН 6. Інтерпретувати інститут судового адміністрування у цілому або окремі його субінститути як об'єкти науково-правових досліджень в галузі судового права.

РН 7. Інтерпретувати основні напрями глобалізації правосуддя та інтернаціоналізації стандартів судового адміністрування та визначати специфіку судового адміністрування в різних правових системах та юрисдикціях.

РН 8. Охарактеризувати методологічні аспекти взаємодії науки судового адміністрування й практики організації роботи суду.

РН 9. Здійснювати критичний аналіз законодавства, що регулює організаційні і процесуальні основи судового адміністрування, та висловлювати ґрунтовні пропозиції щодо його вдосконалення.

РН 10. Передбачати негативні тенденції розвитку інституту судового адміністрування та аргументувати необхідність їх припинення.

РН 11. Охарактеризувати методи дослідження ефективності інституту судового адміністрування у цілому та окремих його субінститутів.

РН 12. Проаналізувати інноваційні методики судового адміністрування та шляхи їх впровадження у практичну площину.

РН 13. Інтерпретувати інститут судового адміністрування як об'єкт науково-правових досліджень в судовому праві.

РН 14. Визначати індикатори дієвості інституту судового адміністрування.

РН 15. Демонструвати знання законодавства, яке регламентує організацію роботи суду, та вміння аналізувати практичні аспекти його застосування.

РН 16. Здійснювати правовий комплаєнс в межах професійних обов'язків суддів і працівників апарату суду.

РН 17. Аналізувати обумовленість девіантної поведінки суддів та співробітників апарату суду та визначити шляхи усунення її причин.

РН 18. Демонструвати знання й розуміння діяти відповідно до вимог деонтологічних засад у професійній діяльності суб'єкта судового адміністрування.

РН 19. Застосовувати методики юридичного менеджменту в організації роботи судової установи.

РН 20. Використовувати міжнародні стандарти судового адміністрування, у тому числі рішення Європейського суду з прав людини та інших міжнародних судів, під час удосконалення практичних аспектів організації роботи суду.

Розклад занять з навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання¹

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
	1. Роль та завдання суду в сучасному суспільстві.	1. Роль та завдання суду в сучасному суспільстві.	10
	2. Структура суду.	2. Структура суду.	10
	3. Зарубіжний досвід судового адміністрування.	3. Зарубіжний досвід судового адміністрування.	8
	4. Основи адміністрування у судах України.	4. Основи адміністрування у судах України.	10
	5. Етичні та антикорупційні стандарти судового адміністрування. Правовий статус осіб, які займають адміністративні посади в судах.	5. Етичні та антикорупційні стандарти судового адміністрування. Правовий статус осіб, які займають адміністративні посади в судах.	10
	6. Основи діловодства у суді.	6. Основи діловодства у суді.	8
	7. Управління «рухом справ» у суді.	7. Управління «рухом справ» у суді.	8
	8. Комунікації суду та зв'язки з громадськістю.	8. Комунікації суду та зв'язки з громадськістю.	8
	9. Оцінка ефективності роботи суду.	9. Оцінка ефективності роботи суду.	8

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- доопрацювання матеріалів лекцій;
- робота у студентському науковому гуртку кафедри;
- наукове повідомлення за вузькоспеціальною проблематикою;
- створення портфоліо навчального курсу та його презентація;

¹ Особливості тематичної структури навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання визначаються робочою програмою навчальної дисципліни.

- розробка кейсів;
- розробка схем, таблиць, слайдів з тем навчальної дисципліни;
- підготовка тематичних презентацій;
- підготовка та публікація наукових статей, тез;
- анотування наукових статей і монографій;
- здійснення аналізу законопроектів та змін до законодавства тощо.

Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Кодекс суддівської етики: затв. XI черговим з'їздом суддів України 22 лютого 2013 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://court.gov.ua/userfiles/Kodex%20sud%20etiki%281%29.pdf>– Заголовок з екрана.
2. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (в редакції від 30.09.2016) [Електрон. ресурс]. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
3. Положення про автоматизовану систему документообігу суду: затв. рішенням Ради суддів України № 30 і наказом ДСА України № 188 від 26.11.2010 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://court.gov.ua/organy_samovrjaduvannja/2313133ds564/. – Заголовок з екрана.
4. Положення про Державну судову адміністрацію України [Електронний ресурс]: затв. рішенням Ради суддів України від 22.10.2010 р. № 12. – Режим доступу: <http://court.gov.ua/olsa>. – Заголовок з екрана.
5. Положення про збори суддів Вінницького апеляційного адміністративного суду: ЗАТВ. Рішенням зборів суддів Вінницького апеляційного адміністративного суду № 16 від 30 червня 2015 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vaas.gov.ua/about/polozhennya-pro-zbori-suddiv-vaas/>– Заголовок з екрана.
6. Положення про помічника судді суду загальної юрисдикції: затв. рішенням Ради суддів України від 25 березня 2011 року № 14 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://iv.ks.court.gov.ua/sud2111/orgrob/pomsuddi/>– Заголовок з екрана.
7. Порядок здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо конфлікту інтересів в діяльності суддів та інших представників судової системи та його врегулювання: ЗАТВ. Рішенням Ради суддів України від 4 лютого 2016 р. № 2 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://court.gov.ua/konflikt_interesiv/PORADOK./– Заголовок з екрана.
8. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII // Урядовий кур'єр від 03.02.2015 — № 21.
9. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р., № 2939-VI [Текст] // Офіц. вісн. України. – 2011 р. – № 10. – Ст. 446.
10. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22.12.2005 р., № 3262-IV [Текст] // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 1. – Ст. 13.
11. Про запобігання корупції: Закон України // Офіц. Вісн. України. – 2014. – № 87. – Ст. 2474.

12. Про затвердження Типового положення про апарат суду [Електронний ресурс] : наказ Держ. суд. адмін. України від 8 лютого 2019 року N 131 // Режим доступу : <https://ips.ligazakon.net/document/SA19031>– Заголовок з екрана.

13. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402 -VII // Голос України. – 2016. – Від 16 липня. - № 133-132.

14. Типова посадова інструкція головного спеціаліста із забезпечення зв'язків з засобами масової інформації (прес-секретаря): ЗАТВ. наказом ДСА України від 6 листопада 2013 р. №145 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://dsa.court.gov.ua/dsa/14/4564563khgkjgg/>. – Заголовок з екрана.

15. Щодо оцінювання діяльності суддів, якості правосуддя і поваги до незалежності судової влади: Висновок № 17 (2014) від 23 жовтня 2014 р. Консультативної ради європейських суддів при Комітеті Міністрів РЄ [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/58F4A4DD76AACFD0C2257D87004971A6](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/58F4A4DD76AACFD0C2257D87004971A6). – Заголовок з екрана.

Література

Основна література

1. Величко О., Янковська Т. Управління в судах: Ефективна комунікація. Посібник для працівників апарату суду. – Київ, 2010. – 120 с.
2. Величко О., Янковська Т. Управління конфліктами та стресом. Посібник для працівників апарату суду. – Київ, 2010. – 192 с.
3. Вон Д., Петрова Н., Філіпенко Д., Мухін Ю., Солдатенко І., Земляной В. Зв'язки із громадськістю в судах : навчально-практичний посібник для суддів і працівників апарату судів. – К. : ТОВ «Друкарня «Бізнесполіграф», 2015. – 232 с.
4. Грабар О. Управління в судах: Стратегічне планування. Посібник для працівників апарату суду. – Київ, 2010. – 88 с.
5. Документи Консультативної ради європейських суддів: упоряд. А. О. Кавакін. – К.: Ін Юре, 2015. – 772 с.
6. Зарецька І., Сергієнко В. Кадрова політика в суді: сучасний досвід / Валерія Сергієнко, Ірина Зарецька. – К.: Агентство США з міжнародного розвитку (USAID), 2016. – 322 с.
7. Пітер Г. Соломон мл. Судове адміністрування і якість правосуддя / Г. Пітер Соломон мл. // Суд. апеляція. – 2009. – № 3. – С. 73–83.
8. Правові основи судового адміністрування та судової діяльності: навч. посіб. / [Л.М. Москвич, О.О. Овсяннікова, А.В. Іванцова та ін.]. – Харків : Право, 2019. – 396 с.

Додаткова література

1. Інноваційні методи адміністрування в українських судах. Практичний досвід. – Київ, 2010. - 284 с.
2. Москвич Л. М. Ефективність судової системи: концептуальний аналіз: монографія / Л. М. Москвич ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». – Х. : ФІНН, 2011. – 384 с.

3. Научная организация труда в аппарате судов и учреждений юстиции: учебник [Текст] / авт. кол. В.Б. Алексеев, В.П. Кашепов и др. – М.: Юрид. лит., 1984. – 160с.

4. Сорочан О., Хахуда І. Управління персоналом, або хода переможця. Посібник для працівників апарату суду. – Київ, 2010. –160 с.

5. Щодо оцінювання діяльності суддів, якості правосуддя і поваги до незалежності судової влади: Висновок № 17 (2014) від 23 жовтня 2014 р. Консультативної ради європейських суддів при Комітеті Міністрів РЄ [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/58F4A4DD76AACFD0C2257D87004971A6](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/58F4A4DD76AACFD0C2257D87004971A6). – Заголовок з екрана.

Інтернет-ресурси

1. Сайт Верховного Суду України – <http://www.scourt.gov.ua/>
2. Сайт Ради суддів України – <http://rsu.gov.ua/>
3. Сайт Вищої ради правосуддя – <http://www.vru.gov.ua/>
4. Сайт Державної судової адміністрації України – <http://court.gov.ua/>
5. Сайт Національної школи суддів України – <http://www.nsj.gov.ua/ua/>
6. Сайт Ради Європи – <http://www.coe.kiev.ua>

СЕНМК

Стандартизований навчально-методичний комплекс (бібліотека НУЮАУ). URL: <http://library.nulau.edu.ua/>.

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: регулярно відвідувати практичні заняття; систематично та активно працювати на лекційних і практичних заняттях; давати повну й ґрунтовну відповідь на питання; обґрунтувати свою точку зору при обговоренні доповіді; повно й переконливо наводити доводи при розв'язанні завдань; здійснювати аналіз судової та правозастосовної практики; якісно виконувати письмові практичні завдання, контрольні та самостійні роботи. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри судоустрою та прокурорської діяльності, написанні наукових статей, , проходити додаткові онлайн курси з судового адміністрування.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Викладач звертає особливу увагу на дотримання політики недопущення плагіату. У разі виявлення ознак порушення правил щодо недопущення

плагіату або самостійності написання роботи може бути прийняте рішення про анулювання оцінки за роботу.

Присутність на лекційних та практичних заняттях - обов'язкова. Під час як лекційних, так і практичних занять студенти мають право в будь який час ставити викладачеві запитання з відповідної теми та запрошуються брати активну участь у дискусії. Під час аудиторних занять прошу використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції, ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації. В разі нагальної потреби можна виходити з аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Судове адміністрування» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач тощо. За результатами практичних занять із кожного з двох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка за кожен модуль – 16 балів), що включається до підсумкової оцінки знань.

Протягом семестру студенти виконують завдання для **самостійної роботи** (доопрацювання матеріалів лекцій; робота у студентському науковому гуртку кафедри; наукове повідомлення за вузькоспеціальною проблематикою; створення портфоліо навчального курсу та його презентація; розробка кейсів; розробка схем, таблиць, слайдів з тем навчальної дисципліни; підготовка тематичних презентацій; підготовка та публікація наукових статей, тез; анотування наукових статей і монографій; здійснення аналізу законопроектів та змін до законодавства тощо) Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний дотримуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8.

Формою **підсумкового контролю** знань студентів з дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

